Doğan Kardeş

Sayı : 32 1 ARALIK 1969 75 Kuruş

YANARDAĞLARIN İÇİNDE

(Yazısı 2. sayfada)

Yanardağların İçinde

Bilginlere göre yanardağlar yılda ortalama olarak 10.000 kişinin ölümüne sebep oluyor

Fransız yanardağ bilgini Haroun Taziev. Boynunda asılı bir gaz maskesi görülmektedir.

1968 yazında küçük bir bilginler topluluğu, dünyanın en eski sorularından birinin çözümünü araştırmak üzere, Avrupa'nın iki etkin yanardağından birinin eteklerine kamp kurdu: Yanardağlar nasıl oluşur, kimi zaman iki üç yüzyıllık bir sönme döneminden sonra neden gene patlak verirler?

Bu sorunun karşılığını şimdilik hiç kimse bilmiyor ama, Fransız yanardağlar bilgini Haronn Taziev, yirmi yıllık çetin çalışmasının bir sonucu olarak, bu konuyu yer yer aydınlatabileceği kanısında.

Taziev'in yanardağlara duyduğu büyük ilgi, Belçika Kongosu'nda Jeolog olarak çalıştığı sırada uyandı. Bir hafta sonu tatilini geçirmek üzere arabasıyle kırlara doğru yol alırken, 50 kilometre öteden, arabasının motor sesine hiç benzemeyen homurtular işitmeye başladı. Bu homurtu gitgide artarak büyük bir gürültüye dönüştü. Sonra 20 kilometre ötede yavaş yavaş kendisinden yana ilerleyen lavları görerek durakladı. Ötelerde, karanlık akşam göğünde, alev halinde gazlarla kaya parçaları 1000 metre yükseğe fışkırıyordu. O andan sonra yanardağlar, en çok ilgilendiği konu oldu.

Taziev'in hesaplarına göre yanardağlar yılda aşağı yukarı 10.000 kişinin ölümüne yol açmaktadır. Yalnız arasıra, belki her yüzyılda iki üç kez, çok daha korkunç, büyük yıkımlar doğuran yanardağ patlamaları görülmektedir.

1883'te Sunda Boğazı'nda Krakatoa yanardağı 36.000 kişiyi öldürdü. Ondan elli yıl önce aynı bölgede Tambaro yanardağı 90.000 kişiyi yoketmişti. 1902'de Fransız Batı Hint Adaları'nda Pelee yanardağının patlamasıyle, St. Pierre de Martinique

İnceleyiciler yanardağın ağzından birkaç metre öteye kadar sokulmuşlardır. Burada çalışmalara başlanacaktır.

kasabasının 28.000 insanından ancak bir kişi sağ kalabilmişti. O da kasabanın dışında bir yeraltı mağarasında yaşayan yalnız bir zenciydi.

Yüzyılımızda şimdiye dek iki büyük yanardağ patlaması görülmüştür. 1912 yılında Alaska'da üç gün süren bir yanardağ patlaması, 16 mil uzunluğunda bir vadiyi bin metre kalınlığında bir beyaz kül örtüsüyle kaplamıştı. 1956'da doğu Sibirya'da Kamçatka yarımadasında bir yanardağ, göğe doğru 45 kilometre fışkırmış, iki dakikadan daha az bir süre içinde, 36 kilometre ötedeki bir ormanın ağaçlarını kasıp kavurmuştu. Neyse ki, bu iki yanardağın da yakın çevresi çöl olduğundan, insan ölmemiştir. Ama bugün en az dört büyük kentin yakınında yanardağ vardır: Tokyo, Oregon'da Portland, Washington eyaletinde Seattle, İtalya'da Napoli.

Japonya'da, Endonezya'da, İtalya'da ya da Kaliforniya'da bir yanardağ patlaması, yüzlerce, binlerce, milyonlarca kişinin ölümüyle sonuçlanabilir.

Yanardağların korkunç yönü, ne zaman patlayacaklarının önceden hiç bilinememesidir. Yanardağlar zamanlarının çoğunu uyuyarak geçirirler ama, bir de uyandılar mı, aç canavarlar gibi uyanırlar.

Eski Yunanlılar bundan 3.000 yıl önce, yanardağlar konusunda bilimsel çalışmalara başlamışlardı ama, çağımızda ancak son dünya savaşından beri, bu alanda çalışmalar yapacak jeologlara para yardımı yapılmakta, kolaylıklar sağlanmaktadır. Japonya'da, SSCB'de, Amerika'da, Avrupa'da küçük bilgin toplulukları çalışmalarını yavaş yavaş geliştirmektedirler.

Bu bilginlerin başlıca amacı, yanardağ patlamalarının zamanını önceden hesaplamanın bir yolunu bulmaktır. Yeryüzünde için için kaynayan 2.000 yanardağ vardır. Buna karşılık, yeterli âletlere, yetişmiş elemanlara sahip yanardağ gözleme merkezlerinin sayısı ancak yirmidir. Bu merkezlerden biri Havayi'de, biri Doğu Sibirya'da, biri Yeni Gine'de, biri de yanardağlardan yılmış olan Japonya'dadır.

Bu merkezlerde kullanılan en önemli alet sismograftır. Yanardağ bilgini bu âletle yanardağın yüreğinin

Dağlara tırmanırken, üç bin metrede hava çok soğumaktadır. Sıkı sıkıya giyinmiş olmak gereklidir. Bir şemsiye gibi yayılan boz duman bulutu, yaklaşan bir patlamanın belirtisidir.

Bilginler, yanardağın ağzında. Kraterdeki cehennem sıcaklığı karşısında, bilginlerin kullandıkları sıcaktan koruyucu kalkan bile zaman zaman yetersiz kalmaktadır.

atışlarını dinler gibidir. Tek güçlük, yanardağın yüreği olan akkor halindeki lavın, belli bir anda dağın ne yanında bulunduğunun bir türlü kestirilememesidir.

Sismografın yaptığı şey, kaya çatlaklarından yeryüzüne doğru basınçla yükselmak isteyen lavların yol açtığı hafif titremeleri kaydetmektir. Gözlemciler böylece yanardağın akkor yüreğindeki gelişmeleri izleyebilir, lavların ne zaman yüzeye çıkacağını hesaplamaya çalışırlar. Ama bu iş ancak, sıvı durumda çok derinlerde bulunan, zamanı gelince de bir ateş yağmuru gibi yeryüzüne fışkıran, en tehlikesiz lav türünde başarı sağlayabilir.

1959/60'da Havayi'de Kilauea yanardağının patlamasında durum bu olmuştur. Sıvı lavlar yer yüzeyinden 50 kilometre derinde, ayda 9 kilo-

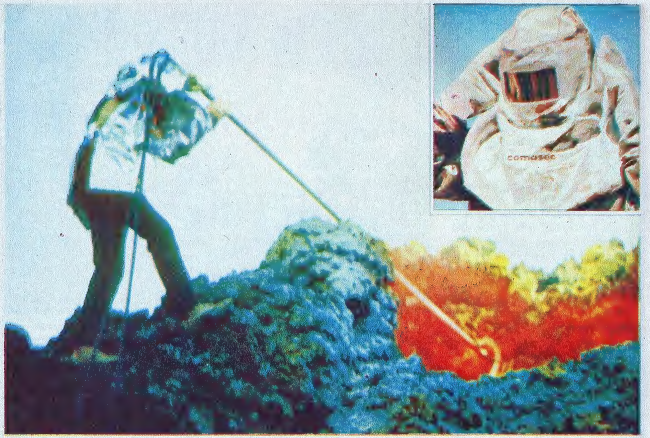

Taziev, başlığını takıyor. Aluminyum kaplı bezden yapılmış bu başlıkla, bilginler 1.200 derece sıcaklığa sokulabilmekte, birkaç dakika kalabilmektedirler. Başa giyilen miğfer **fibre glass**'tan yapılmadır. Başı, uçan lav bombalarından korur. Bu uçan taşlar, çakıl büyüklüğünden kocaman bir otomobil büyüklüğüne kadar değişebilir (üstte). Bir yanardağ bilgini, Hornito yanardağında 1000 derecelik ısı altında çalışıyor (altta).

metrelik bir hızla yükselerek kaynamaktaydı. Lavın kaya çatlaklarından yukarı yükseliş hızını böylece hesaplayan bilginler patlamayı yarım gün önceden bildiler.

Ama bu çok seyrek bir durumdur. En tehlikeli tür olan yoğun lavın hareketlerini sismografla kaydetmek son derece güçtür. Çünkü bu tür lav, kendini hiç belli etmeden ağır ağır yeryüzeyine yaklaşarak hiç umulmadık bir anda patlayıverir.

Taziev'e göre bu yoğun lav, sıvı lav gibi 50-60 kilometre değil, 5-6 kilometre derinde bulunur. Magma tabakasından yükselen gazların yüzlerce yıllık itmesiyle basınçla dışarıya fışkırıverince de yanardağın ağzındaki kayaları dev bir şişe mantarı gibi yukarı fırlatır. Bu patlamadan sonra sıvı magma hava etkisiyle sertleşerek kabuk bağlar. Basınçlı gazlar bu kabuk altında yeniden birikmeye başlarlar.

Taziev, Roma İmparatorluğu,nun Pompei kentini silip süpüren Vezüv yanardağındaki patlamanın bu tür bir patlama olduğunu söylemektedir. O günden bu yana geçen bin yıllık süre boyunca Vezüv uyuyan bir yanar-

Gazın hızı ile ısıyı ölçmekte kullanılan uzun demir çubuklar. Gaz hızının saniyede yedi metre olduğu görülmüştür. Isı yayılması ise güneşinkinin yüz katıdır.

değildir. Bu uyuma süresi ne kadar uzun olursa, uyanma da o kadar korkunç olmaktadır.

Pompei, küller altında kalarak yok olmuştu. Bundan daha da tehlikelisi, kocaman kaya parçalarını sürükleyen sıvı lavların her yanı kaplamasıdır.

Başka bir patlama türü de, yağmurla küllerin karışık bir şekilde yağmasıyla, köyleri, yolları, kilometrelerce genişlikte bir alanı kalın bir kül çamuru altında bırakmasıdır.

Uyuyan yanardağlarda çalışan yanardağ bilginlerinin çoğu, dağın açığa çıkardığı gazlardan örnekler alarak laboratuvarlarında incelemeye götürmektedirler. Taziev'e göre bu yöntem yetersizdir, çünkü açığa çıkan gazlar günden güne değişebilmektedir. Ancak bu gazlardaki değişmelerin izlenmesiyle bir sonuca varılabilir.

Bir yanardağ bombası.

Taziev en heyecanlı inceleme gezisinin Kongo'da 200 metre derinliğindeki bir yanardağ ağzından içeri inişi olduğunu söylüyor. Kraterin dibinde büyük bir kaya düzlüğünde ikinci bir krater bulmuş, ikinci kraterden aşağı inişte de 50 metre derinde bir üçüncü kraterle karşılaşmıştır. Bu üçüncü kraterin dibinde kaynayan magmadan bir göl görmüş. Bu gölün kıyısında kamp kurmuştur. «Cehennemin dış mahallelerinde kamp kurmuştuk sanki,» diyor Taziev bu konuda.

Dönüşünden birkaç yıl sonra, aşağıdaki kraterler iyice gözden yitmiş, ana krateri de yarı yarıya, sarı lavlardan bir okyanus doldurmuştu.

Patlayan bir volkandan görünüş ve 1200 derecelik ısı saçan lavlar.

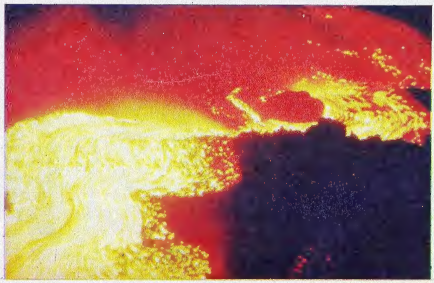

ŞEYTAN ÇEKİCİ *PEN*

define peşinde 1

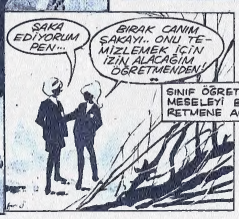

GELECEK HAFTA : TOPRAKTAN ÇIKAN SANDIK.

ATES KAPTAN

②

ATEŞ KAPTAN, MARS'LILARIN ELEKTRONİK SAVUNMA KEMERİNİ YARMIŞ, BU İŞİN BAŞI PROF. VİAN YOK EDİLMİŞTİ. ŞİMDİ SIRA, O SAVAŞTA KAÇMAYI BAŞARAN KARA KAPTAN'I YAKALAMAYA GELMİŞTİ..

* * * * * *

NEVADA ÇÖLÜNDE BİR YERDE, YENİ BİR OTOTANK'IN DENEMESİ YAPILIYOR, AVCI UÇAKLARI ARACIN TEPESİNE BOMBA YAĞDIRIYORLARDI!..

İKİ KİLOMETRE ÖTEDE..

ATEŞE DAYANDI... ŞİMDİ MAYIN TARLASINA DOĞRU GİDİYOR!

MAYIN TARLASINDA...

DAHA SONRA..

İŞTE GELDİM, GENERALİM!

BİR DAKİKA SONRA...

OTOTANKIN HER DENEMEYİ BAŞARIYLA ATLATTI ATEŞ KAPTAN!

BUNA ÇOK SEVİNDİM EFENDİM...

ÇÜNKÜ, KARA KAPTAN'I YAKALAMAYA ÇALIŞIYORUM. GALİBA SİERRA NEVADA DAĞLARINDA DOLAŞIYORMUŞ..

TANKI KONTROL ETSİNLER, YOLA ÇIKARSIN!

TAMİR ATELYESİNDE...

ROTTA UFAK BİR ÇATLAK VAR, DEĞİŞTİRMELİYİM...

USTA PARÇA ALMAYA GİTTİĞİ BİR SIRADA... MARS'LILARIN GİZLİ BİR ADAMI ROTU DEĞİŞTİRDİ..

USTA DÖNÜNCE...

HAYRET, YENİSİ TAKILMIŞ.. İŞÇİLERDEN BİRİ TAKMIŞ OLACAK...

GELECEK HAFTA: *KARA KAPTAN'IN EMRİNDE!*

Frances'in en büyük eğlencesi kardeşlerine hikâyeler, masallar uydurup anlatmaktı. Kendisi de böylece hayalinde canlandırdığı o tatlı masal dünyasında yaşıyordu...

MEÇHUL KAHRAMANLAR

Bir Kör Kızın Başarısı

Bugün gözleri görmeyen, kulakları işitmeyen konuşma kabiliyetinden yoksun çocukların, dıbür çocuklar gibi normal bir hayat sürmelerini sağlamak mümkün oluyor. Fakat bundan yüz yıl önce, böylelerine insanların acımaktan başka ellerinden bir şey yapmak gelmiyordu.

İşte mesela İrlanda'da, Donegal'de küçük bir dağ kasabasında postacılık yaparak hayatını kazanan Bay Brown da çocuklarından birinin doğuştan kör olmasına böylece pek üzülüyordu. Fakat elinden de birşey gelmiyordu. Onun için, zavallı kör kızcağızı kendi haline bırakmıştı. Zaten evde küçük Frances'ten başka onbir çocuk daha vardı. Bunların çeşitli dertleriyle uğraşmak, fakir babaya yetiyor da artıyordu bile.

Küçük Frances ise, diğer kardeşleri gibi gözlerinin görmemesine üzülmekle beraber, eğlenceli vakit geçirebilmek için de kendikendine bazı çarelere baş vuruyordu.

Talihsiz yavrucağın en büyük eğlencesi, diğer kardeşlerini yanına alıp, onlara hikâyeler, masallar uydurmaktı. Kendisi de böylece hayalinde canlandırdığı o tatlı masal dünyasında yaşıyordu. Aynı zamanda çevresinde olup bitenleri de öğrenmeye pek meraklıydı. Bazan ağabeylerinin, ablalarının işlerini yapıyor, bu hizmetine karşılık da onlar, kendisine ders kitaplarını yüksek sesle okuyorlardı. Küçük Frances, böylece bilgisini gün geçtikçe arttırıyordu. Geceleri herkes yatağında mışıl mışıl uyurken, Frances de gündüz duyduğu yeni kelimeleri ezberleme ye, öğrendiklerini hatırlamaya gayret ediyordu.

Frances, kardeşleriyle bir başka anlaşma daha yapmıştı. Onlar, kendisine kitaplarından bir hikâye okurlarsa, Frances de kardeşlerine bir hikâye uyduruyordu. Zamanla irticalen şiirler de düzmeye başlamıştı.

Çok geçmeden kardeşlerinin yardımıyle şiirlerini gazetelere, dergilere gönderdi. İlk şiirleri yayınlandıktan sonra Frances Brown az da olsa para da kazanmaya başladı. Kızkardeşlerinden birini kendine yardımcı seçmişti.

Günün birinde iki kardeş elele verip Edinburgh'a gittiler. Frances durmadan dinlenmeden çalışıyordu. Şiirler, hikâyeler, masallar, kitap eleştirileri birbirini kovalamaya başlamıştı. Brown kardeşler, beş yıl sonra da Londra'ya taşınmaya karar verdiler. Frances, bir roman yazmayı aklına koymuştu. İlk romanında Frederick Faversham adında bir delikanlının hikâyesini ele aldı. Bu delikanlı, önce öğretmenlik, daha sonra da gazetecilik yaparak ün kazanıyor, fakat bir türlü iç huzuruna kavuşamıyordu. Romanın sonunda delikanlı, son derece zengin bir insan olduğu halde sevgi ve şefkatten yoksun bomboş yaşamanın acılığını anlıyordu. Frances Brown'un romanı pek beğenildi. Okuyucuları kendisiyle ilgilenince, talihsiz yazarın hayat hikâyesi gazetelerde yayınlandı. Dört yıl sonra da Frances Brown, onu asıl üne kavuşturan «Büyük Annemin Koltuğu» isimli seri masallarını yayınlamaya başladı.

Sihirli koltuğun maceraları, bütün dünya çocuklarının seve seve okudukları masalların başında geliyordu.

Frances Brown, görmeyen gözlerinin önünde canlandırdığı hayal dünyasının yardımıyle hayatını kazandı, ailesine baktı. Son romanını yazdığı zaman da yetmiş bir yaşındaydı. Son nefesini verinceye kadar da karanlık dünyasını aydınlatan tatlı hayaller kurmaktan vazgeçmedi.

«AĞA» KİME DERLERDİ?

Çok eskiden, değişik Türk diyeleklerinde aka, akay, agay şeklinde kullanılan «ağa» sözcüğü, Osmanlılar devrinde büyükbaba, büyük kardeş, aile büyüğü, saygıdeğer büyük insan için kullanılırdı. Memur ve okumuş kimselere «bey», çok yüksek mevkilerdeki kimselere de «paşa» denirdi. O zamanlar, paşa olmak için mutlaka asker olmak şart değildi. Zamanla bu deyimlerin anlamları değişti, Osmanlı İmparatorluğu'nun son günlerinde okumamış kimselere saygı göstermek için «ağa», geleneklerine bağlı eski tip insanlara «efendi», modern kıyafetli okumuş, yazmış kimselere de «bey» denmeye başlandı. Cumhuriyetten sonra da bir kanunla bütün bu lâkaplar kaldırılıp, hepsi yerine «bay» kullanılmaya başlandı.

Dünyanın En Önemli Atlı Yarışmalarından olan

MUSSOLİNİ KUPASINI NASIL KAZANDIK?

1 mayıs 1938 pazar günü, Roma'nın ünlü Siena parkuru, en heyecanlı günlerinden birini yaşamaktaydı. O gün İtalya'nın en büyük yarışması olan «Mussolini Kupası»nda, dünyanın en seçkin binicileriyle, atları yarışacaklardı...

İkinci Dünya Savaşı öncesinde, harbe hazırlanıp dünyayı hâkimiyetleri altına almak isteyen ülkeler, spora olağanüstü bir önem vermekte, bunu en kuvvetli propaganda yollarından biri ve en büyük gövde gösterisi saymakta idiler. Almanya bunun en güzel örneğini 1936 Berlin Olimpiyatları sırasında vermişti. İtalya diktatörü Mussolini de bu konuda, en büyük dostu olan Almanya Führer'i Hitler ile aynı görüşe sahipti. Bu bakımdan «Mussolini Kupası» atlı müsabakası, pek büyük bir önem taşıyordu.

Siena parkurunda, o yıl ilk kez ay-yıldızlı bayrağımız da müsabakalara katılan diğer 7 ülkenin bayrakları arasında yer almıştı.

Yarışmanın en büyük favorileri Almanya ile İtalya idi. Alman takımında, 1936 Berlin Olimpiyadı şampiyonu Yüzbaşı Hasse ile şampiyon atı Tora'nın da bulunması, şans ihsetini Hitler'in süvarilerine çeviriyordu. Bütün İtalya halkı da, basını da, müsabakalara katılan biniciler de aynı fikirde idiler. Fakat hepsinin ve herkesin unuttuğu, daha doğrusu hesaba katmadığı bir şey vardı: Atatürk'ün binicileri... Onları tanımıyorlardı.

Yüzbaşı Cevat Kula, Yüzbaşı Cevat Gürkan, Yüzbaşı Eyüp Öncü, Teğmen Saim Polatkan'dan kurulu Türk takımı, büyük bir azim ve sükûnet içinde yarışmayı beklemekte idiler.

Kula «Güçlü», Gürkan «Yıldız», Öncü «Ünal», Polatkan da «Çakal» isimli atlarıyla katıldılar bu çetin yarışmaya. İlk turu hatasız tamamlayan tek binici Alman Momm olmuştu. Fakat ikinci turda Türk atlıları şahlanarak Siena meydanında kasırgalar yaratmaya başladılar. Hele Yüzbaşı Gürkan «Yıldızım» ile o unutulmaz yarışmada bir yıldız gibi parladı. Bu dört kahraman Türk subayının çıkardığı şahane yarışma karşısında herkesin ağzı açık kalmıştı. Alman ve İtalyan ekiplerinin başlarındakiler, bu duruma çok şirinlenmişlerdi. İtalyan seyircisi ummadığı bir olayla karşılaştığı için pek heyecanlanmıştı. Hele mağrur diktatör Mussolini, şaşkınlığından ne yapacağını bilemiyordu. Müsabakanın sonucu ilân edildiği zaman, yer yerinden oynadı adeta. Türk ekibi, 35.3/4 fena puanla yarışı tamamlayarak, Almanları bir puan farkla geçip şampiyonluğu kazanmıştı.

İstiklâl marşımızın melodisi Roma ufuklarında akisler bırakırken, ay-yıldızlı bayrağımız, birincilik direğinde nazlı nazlı yükseliyordu... Mussolini, adını taşıyan büyük altın kupayı, kafile başkanı Albay Cevdet Bilgin'e, dört altın madalyayı da bu büyük zaferin dört kahraman binicisine verdi.

Bugün otuz yıl öncesinin o şampiyon ekibinden Cevat Kula ile Cevat Gürkan emekli general, Eyüp Öncü ile Saim Polatkan da emekli birer albay bulunuyorlar. O büyük günün unutulmaz heyecanı kadar değerli bir anısı da büyük Atatürk'ün bu zafer münasebetiyle kendilerine armağan ettiği imzalı birer saattir.

1938'in dört kahraman Türk binicisini selâmlarken, bu ekibin şefi merhum General Cevdet Bilgisin'in de saiz hatırasını saygı ile anıyoruz.

CEMİL ATA

1938'de «Mussolini Kupası»nı kazanan binicilik ekibimiz, başkanları Albay Cevdet Bilgisin'le Roma yarışma alanında.

HİKÂYE

Suçlu sandığımız birisini anlamak, çoğunlukla onu bağışlamamıza yol açar. Bozo'nun her aklıma gelişinde böyle düşünürüm. Bozo, birkaç yıl önce ölüm yargısına çarptırılmak istenen bir sirk filiydi.

Bozo öncleri çok iyi huylu bir hayvandı, çocukların sevgilisiydi. Sirkin ortasındaki alanda danseder, yere uzanır, yalancıktan ölmüş numarası yapardı. Sirkin bütün numaraları bitince, büyük geçit töreninde bandonun önünde yürür, bir bayrak taşırdı. Ama bütün bunları yapamayacaktı artık!

Bir gün geldi, bir hafta içinde üç kez bakıcısını öldürmeye kalkıştı Bozo, sirke gelen çocuklara, onları tepelemek ister gibi bağırmaya başladı. Hiç kimse onu yatıştıramıyordu. Yetkililer, sahibine Bozo'nun öldürülmesi gerektiğini, yoksa bir kaza çıkarabileceğini söylediler.

O günlerde hayvanları koruma dernekleri falan yoktu. Sirk yöneticisi, Bozo'nun öldürüleceği gün için bilet satmaya başlayınca, ona hiç kimse engel olmadı. Yöneticinin tek düşündüğü, bu son gösteri ile Bozo gibi kocaman, pahalı bir hayvanın parasını çıkarmaktı.

O cumartesi sabahı sirkin seyirci sıraları büyük bir kalabalıkla dolmuştu. Gösteri alanının ortasında tüfekli bir manga bekliyordu.

Bozo, kocaman yuvarlak bir kafesin içinde hiç durmaksızın dönüp duruyordu. İkide bir durarak hortumunu havaya kaldırıp uluyor, sanki başına geleceği seziyordu.

Kafesin dışında, sirk yöneticisi, başında parlak silindir şapkası, sırtında kuyruklu tören ceketi, ölüm mangasına ateş işaretini vermeye hazırlanıyordu. Birden, yöneticinin omzuna bir el dokundu. Tıknaz, kahverengi bıyıklı, gözünde kalın camlı gözlükler bulunan bir adamdı bu.

RUDYARD KIPLING

(1865 - 1936) İngiliz şairi, romancısı. Bombay'da doğmuş, uzun süre Hindistan'da yaşamıştır. Romanlarının konusu çoğunlukla Hindistan'da geçer. Doğan Kardeş'in geçen sayılarında yayımlanan «Ormandaki Kaynak,» «Kim'in Kaplanı» adlı hikâyeler Kıpling'den alınmıştır.

FİL KAFESİNDEKİ ADAM

«Bu fili öldürmemek, canlı bırakmak daha iyi olmaz mı?» diye sordu tıknaz adam sirk yöneticisine.

«Hiç sanmıyorum. Çok azgın bir fil bu. Yola geleceği de yok.»

«Kafesin içine girebilir miyim? Birkaç dakika içinde, size yanıldığınızı göstereceğim.»

Sirk yöneticisi, yabancı adama umutla baktı:

«Korkarım ki birkaç dakika içinde kıymaya çevirir sizi,» dedi.

«Bunu düşüneceğinizi biliyorum,» dedi tıknaz adam, gülümseyerek. «Onun için size, bütün sorumluluğun bende olduğunu, ölürsem hiç kimsenin suçlandırılmamasını bildiren bir senet getirdim.»

Sirk yöneticisi senedi inceledi, gerçek bir belge olduğuna inanınca, bu yeni durumu seyircilere bildirmek üzere kalabalığa döndü.

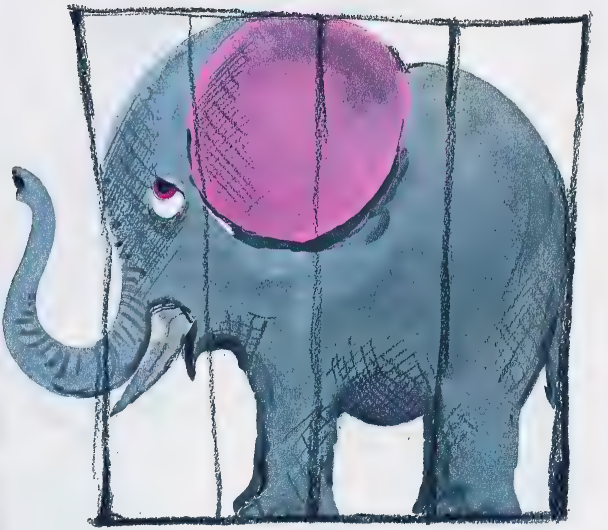

Yabancı adam hemen şapkasıyle ceketini çıkardı, sonra soğukkanlılıkle:

«Şimdi kafesin kapısını açabilirsiniz,» dedi.

Kafeste deli gibi dört dönmekte olan Bozo kan bürümüş gözleriyle küçük çelik kapıya döndü. Kapının sürgüleri açılırken öfkesinden titriyordu. Kısa boylu adam kafesin içine girerek kapıyı örttü.

Bozo onu uyarmak istercesine korkunç bir çığlık koparda. Ama adam tatlı bir sesle konuşmaya başladı. Azgın fil onun ilk sözlerini işittikten sonra yavaş yavaş yatışmaya başladı. Heyecanlanan kalabalık, adamın söylediklerinden tek söz bile anlamıyordu. Yalnız Bozo anlıyordu.

Filin kocaman gövdesi, felce uğramış gibi kımıltısız kaldı. Adamın sesi tatlı bir ninni gibi sürmekteydi. Sonra Bozo, ah çeken üzgün bir çocuk gibi bir ses çıkardı. Kocaman başını bir o yana bir bu yana sallamaya başladı.

Yabancı adam daha da yaklaşmayı göze alarak filin uzun hortumunu okşadı. Bileğini filin hortumu ucundaki kıvrıma geçirerek onunla birlikte kafeste çepeçevre dolanmaya başladı. Sonunda, şaşkınlıktan donakalmış kalabalık daha fazla susamıyarak coşkunlukla alkışlamaya başladı.

Kısa boylu adam kafesten dışarı çıktı.

«Bozo'nun azgınlığı falan yok,» dedi yabancı, sirk yöneticisine. «Yurdunu özlemiş biraz. Onunla Hintçe konuştum. Bozo bir Hindistan filidir, Hintçe ile eğitilmiştir. Konuştuklarımı işitince yatıştı. Uzun bir süre için rahattır artık.»

Yabancı adam, sirk yöneticisinin kendisine uzattığı elini görmezden geldi. Belki de bir filin ölümünü seyrettirmek için bilet kesen bir kimsenin elini sıkmayı istememişti. Şapkasını ceketini aldığı gibi gözden uzaklaştı.

Sirk yöneticisi elindeki senete uzun uzun baktı. Sonra gözü senetin altındaki imzaya takıldı. Her şey aydınlanmıştı şimdi. Yabancı adam, ünlü yazar

RUDYARD KIPLING'in ta kendisiydi!

Çağının müzisyenlerini etkileyen besteci

Maurice RAVEL

Maurice Ravel'in 1923 yılında yapılmış bir portresi.

Ünlü Fransız bestecisi Maurice Ravel, 1875'te, Aşağı-Pireneler (Basses-Pyrénées) bölgesinde, küçük, şirin bir kasabada doğdu. Çocukluğu İspanya sınırı yakınlarında geçtiğinden, müziğinde İspanyol ve Bask halk havalarının izleri görülür.

Maurice, ondört yaşında Paris Konservatuarı'na girerek, Anthiome ve De Beriot gibi müzisyenlerden piyano dersleri aldı. Daha sonra, Fransız oda müziğinin büyük ustası Gabriel Fauré'den, müzikal kompozisyon öğrendi. Fakat, Maurice iyi bir öğrenci sayılmazdı. Çevresiyle hiç geçinemeyen, aşırı fikirli, hırçın bir çocuktu. Bu yüzden, yukarda adı geçen öğretmenler, ona gereği gibi yararlı olamadılar.

Maurice Ravel, Birinci Dünya Savaşı'na katıldığı yıllarda.

«Daphnis ve Chloé» adlı bale eserinden bir sahne.

GELENEĞE KARŞI

Ravel'in ilk kompozisyon denemeleri, beklediği ilgiyi uyandırmadı. Bununla birlikte besteci, birçok yarışmalara katılmaktan geri durmuyordu. Nihayet 1901'de, Roma Enstitüsü'nün düzenlediği «Uluslararası Müzikal Kompozisyon Yarışması»nda ikincilik aldı. Fakat, Enstitü, daha sonraki yıllar yapılan yarışmalara Ravel'i kabul etmedi. Bunun üzerine besteci, girişteği müzik savaşını tek başına sürdürmeye karar verdi.

Maurice Ravel, çağının aşılmış müzik geleneklerini dışına çıkarak bestelediği parçalarla, geniş halk kitlelerini çok yadırgatıyor, buna karşılık seçkin bir müziksever ta

...akası, onu büyük bir dikkatle izliyordu.

İNCELİK VE GÜÇ

Maurice Ravel, enstrümantal, dramatik ve vokal, bir yığın eser besteledi. Bu parçalardaki yepyeni anlatım biçimi, orkestrasyon inceliği, armoni değişikliği, ilk zamanlar bir çok müzik eleştirmecisini yanıltmıştı. Ravel'i, valnızca salonların bestecisi ya da bir Debussy taklitçisi olmakla suçlayanlar çıktı. Ne var ki, Ravel, her yeni bestesiyle, bu yaklaşık efsaneyi biraz daha yıkmakta gecikmedi. Dikkati çeken ilk eseri, 1895'te, iki piyano için yazdığı «Habanera» oldu. Bunun ardından, 1899'da «Pavane pour une infante défunte» (Ölmüş bir kral kızının İspanyol dansı)» geldi. Besteci, 1901'de verdiği «Jeux d'eaux (Su oyunları)» adlı piyano eseriyle, yepyeni bir armoni anlayışı getirmiş, müzikte incelikle gücü birleştirmişti. Ravel'in daha sonra bestelediği başlıca parçalar arasında, ses ve orkestra için «Schéherazade (Şehrazat)»ı, piyano için «Miroirs (Aynalar)», «Valses nobles et sentimentales (Soylu ve duygulu valsler)» ve «Tombeau de Couperin (Couperin'in mezarı)»nı sayabiliriz.

ÇAĞDAŞLARININ ÜSTÜNDE

Maurice Ravel, 1912'de, Paris'te sahneye konan «Daphnis et Chloe» adlı koregrafik (danslı) senfonisiyle, çağdaş müzisyenlerin Bütüne çıkrerdi. Değişik ve çağları tekniği, kılı kırk yaran bir orkestra inceliği ve büyüleyici danslarıyla bu eser, Ravel'i bütün dünyaya tanıttı ve benimsetti.

Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasıyla birlikte, Ravel, müzik çalışmalarına bir süre ara verdi ve gönüllü olarak askere gitti. Savaş dönüşü, «La Valse (Vals)» adlı orkestra eseriyle, «L'enfant et les sortilèges (Çocuk ve büyüler)» adlı lirik dramını besteledi.

1928'de, ilk defa ünlü orkestra şefi Arturo Toscanini yönetiminde çalınan «Boléro»su, Ravel'e Yeni Dünya'nın kapılarını açtıysa da, besteci, Amerika'da tutunamadı.

Ravel, daha kendisinden çok şey beklenen olgunluk çağında, henüz elli yedi yaşındayken bir otomobil kazası geçirdi. Başından ağır şekilde yaralanmış, bütün zekâ ve irade yeteneklerini kaybetmişti. Bu acıklı durum, beş yıl sonra, 1937'de, ameliyat masasında ölümüyle son buldu.

DAPHNİS ve CHLOE

Daphnis ve Chloé adlı koregrafik senfoni, Maurice Ravel'in en güç ve erişilmiş eserlerinden biridir. Eserde onun üstün tekniğini, orkestra inceliğini ve masal havasını görmek mümkündür. Ravel, bütün ustalığını bu eserle ortaya koymuştur.

Daphnis ve Chloé'yi izleyenler, müziğin kendilerini gerçek hayattan alıp hayâl aleminin, peri masallarının ve kahramanlık öykülerinin içine götürdüğünü hissederler.

Daphnis ve Chloé'nin koregrafisini ünlü koreograf Mikhail Fokine çizmiştir. Eser ilk defa 12 haziran 1912'de Paris'te «Châtelet» Tiyatrosu'nda sahneye konmuştur.

Daphnis ve Chloé, Longus'un aynı adı taşıyan eserinden hemen hemen aynen sahneye aktarılmıştır.

YELKENLER FORA!

"DAHA SİSTEN ÇIKMAMIŞTIK YALNIZ NEREDE OLDUĞUMUZU TAMTAMINA BİLİYORDUK... KANALDAYDIK! 200 METELİK KOCA DEVLERİ GÖREMİYORDUK GERÇİ, AMA SESLERİ BURNUMUZUN DİBİNDEN GELİYORDU.. MÜTHİŞ KORKMUŞTUM!"

ŞU SENİN IZGARA OLARAK KULLANDIĞIN ALUMİNYUM TELİ GETİR BAKALIM, BİR DE 30 CM. KARELİK BİR KUTU UZAT..

BAŞÜSTÜNE KAPTAN!

18

© 1969 by NEA, Inc.

TELDEN DE OLDUK! NE O? BU YIL NOEL ERKEN Mİ GELİYOR?

TAMAM, YAŞASIN! GEMİ FALAN DEĞİL, GRAY'S REEF FENERİ TAM KARŞIMIZDA İŞTE!

GÖLLER BÖLGESİNİN SON FENER GEMİSİ, HURON GÖLÜNÜN GÜNEYİNDE, HURON LİMANININ MACKİNAC SU YOLUYLA BİRLEŞTİĞİ YERDEDİR.

DENİZCİLİK BİLGİLERİ

HURON

TIĞIM GEÇİCİ RADAR SAYE-
DE GEMİLER NEREDE OL-
UMUZU ANLAYABİLE —
KLER. BİRAZ DAHA FAZLA
AYABİLECEĞİZ YANI !

BİRAZ SONRA BİR HOMURTU YÜKSELDİ SİSİN İÇİNDEN...
BİR AYIBALIĞI ÖKSÜRÜYOR GALİBA ?
SUS BAKAYIM!

TAMAM SİS KALKIYOR.
HEY FENERE BA-
KIN!

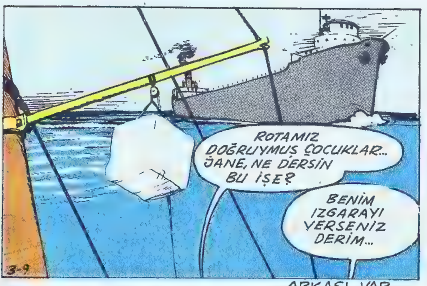
ROTAMIZ DOĞRUYMUŞ ÇOCUKLAR... YANE, NE DERSİN BU İŞE?
BENİM IZGARAYI YERSENİZ DERİM...
3-9

—ARKASI VAR—

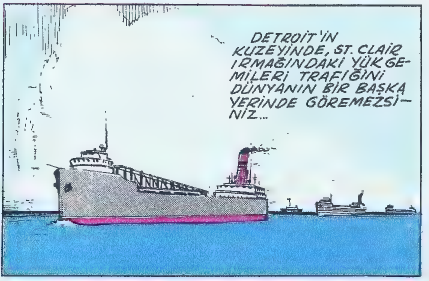
DETROİT'İN KUZEYİNDE, ST. CLAİR IRMAĞINDAKİ YÜK GEMİLERİ TRAFİĞİNİ DÜNYANIN BİR BAŞKA YERİNDE GÖREMEZSİNİZ...

Denizi ve denizciliği sevenlerin romanı!

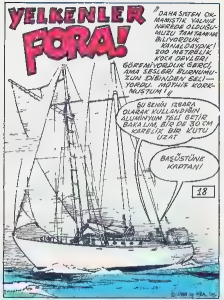

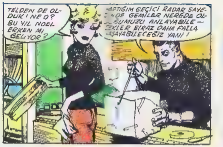

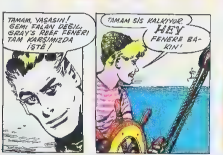

Tarzan

TARZAN'IN OĞLU KORAK FİL AVCISI CARLOS'UN ELİNDE ESİRDİR. TARZAN ONU KURTARMAYA GELİRSE DE DAHA ÖNCE KIRMIZI BİR IŞIK SAÇAN SİHİRBAZ KADININ ESRARINI ÇÖZMEYE KARAR VERİR, ORMANA DALAR. 32

ÇABUK OLALIM BUVANA. FİLLER BATAKLIĞA GİRİP KAYBOLMADAN ÇEVİRELİM ONLARI.

CARLOS, BİRAZ YAVAŞ OL BU SIK ORMANDA RAHAT YÜRÜYEMİYORUM

ANLASILDI SEN BİZİM AYAĞIMIZA BAĞ OLACAKSIN. BURADA BİR AĞACIN..

ÜZERİNDE OTURUP BİZİ BEKLE. YANINA DA İKİ KİŞİ BIRAKACAĞIM...

İSTE FİLLER BUVANA NE YAPALIM?

DERHAL ATEŞ EDİN. NE KADAR ÖLDÜRÜRSEK O KADAR İYİ...

!

AĞAÇLARIN ARKASINA SAKLANIN!

RUSS MANNING 3-23 9/1985

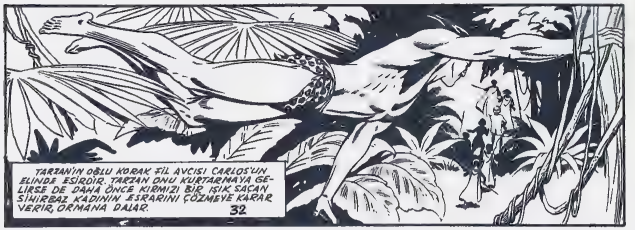

EYVAH! GELİYORLAR!
DAAN!
HERİFİ EZİP ÖLDÜRECEK LER... NE OLURSA OLSUN ONU KURTARMALIYIM. HEMEN ATILAYIM!
DAAN!
CHARLES BÜTÜN KUŞKULARINI BOŞALTTIĞI HALDE HİÇ BİRİNİ VURAMAMIŞTI. KIZGIN FİLLER ÜZERİNE YÜRÜYORDU.
Tm. Reg. U. S. Pat. Off.—All rights reserved
© 1969 by United Feature Syndicate, Inc.
BENİ BURADA BIRAKMA, ÖLDÜRÜRLER BENİ!
AİLE SENİN GEÇİDİ BIRAKTIĞIN KIZ TEHLİKEDE.. BAK, AŞAĞIDA FİL SÜRÜSÜ O TARAFA GİDİYOR..
KIZ DA YANINDAKİ ADAMLARI DA BOŞA ÖLMÜŞLER!
RUSS MANNING— 3-30 11/1965
—ARKASI VAR—

KARGA YAKUP

Ormancının biri ormanda gezinirken yuvadan düşmüş bir karga yavrusu bulmuş. Almış yavruyu evine götürmüş, adını da Yakupçuk takmış. Ormancının evinde Yakupçuk günden güne büyümüş, önce yerden iskemlenin üstüne, sonra masaya, sonra da avludaki kiraz ağacına uçmayı öğrenmiş:

«Fazla ileri gittin» demiş ormancı, «kirazlara saldırmak yok, kirazlar benim!» Yakupcuğun kanatlarının ucunu makasla kesmiş. Kiraz hırsızlığı sona ermiş böylece.

Yakupcuk büyümüş Yakup olmuş. Büyüdükçe birçok şey öğrenmiş. Öğrendiği şeyler de neymiş ama? Sucuk, peynir çalmak, ekili bahçede eşinmek, pencere camlarını kırmak, yastıkları gagalayıp içlerindeki kuştüylerini dökü̇p saçmak. Bütün bunların yanısıra da insanlar gibi konuşmayı öğrenmiş.

Artık hiç bir zaman «Gak, gak!» demiyormuş. «Kaka, kaka!» diyormuş.

Bir de kendi adını söyleyebiliyormuş: «Yakup.» En çok sevdiği iki söz bunlarmış. Doğru düzgün söyleyebildiği başka söz de yokmuş.

Bir gün masadan bir bardak düşürmüş kırmış. Ormancının karısı öfkeyle sormuş:

«Kim kırdı bunu?» «Yakup,» demiş karga.

«Ne biçim hayvansın sen?» diye çıkışmış kadın.

«Kaka, kaka!» demiş. Bir gün de yatak odasındaki bir çekmeceli dolap üstünde yuvarlak bir kutu bulmuş Yakup. Kutunun içinde beyaz bir hap varmış. Hemen aşırmış hapı, yemiş. Biraz sonra ormancının karısı aramaya başlamış:

«Kim almış benim uyku hapımı burdan? «Yatağın altından bir ses gelmiş:

«Yakup.»

Hırsız belli olmuş böylece.

«Nasıldı hap, güzel miydi?» diye sormuş ormancının karısı.

«Kaka, kaka!» demiş Yakup.

Sonra uyuyakalmış. Tam üç gün üç gece uyumuş.

SAATTE 40.000 KİLOMETRE HIZLA YERKÜREYE DÖNÜŞ

Astronotlar, yer gezegeninin atmosferine dalmak üzere uzaydan büyük bir hızla dönerler. Bu hız, ses hızının aşağı yukarı otuz üç katıdır! Bu hızdan doğan basınç, pilotları büyük bir etkiyle, gövdelerinin biçimine göre yapılmış olan özel koltuklarına sımsıkı bastırır. Bu gözüpek yiğitler, ağır basıncın etkisinden ancak özel elbiselerle kurtulabilirler. Çünkü böylesine bir ağırlığın altında kalmaya hiç bir insan dayanamaz.

Yolculuğun bu kesiminde uzay aracı ile yer istasyonu arasında hiç bir haberleşme olanağı yoktur. Uzay kapsülü, tutuşmuş bir göktaşı gibi yere doğru hızla iner. Kapsülün önünde, yakıcı ısıyı önleyen bir koruyucu kalkan vardır. Fren paraşütlerinin açılacağı ana dek, korkulu dakikalar yaşanır...

Bu arada dönüş yolculuğunun en tehlikeli manevrası artık geride kalmıştır: Yerküre atmosferine sağsalim bir dalıştır bu. Çünkü, araç komutanı atmosfere yatay bir iniş yaparsa, uzay kapsülü hemen uzay boşluğuna geri fırlar. Ama atmosfere giriş çok dik bir açıyla yapılırsa birkaç saniye içinde bütün kapsül kıpkızıl kora dönüşür. Bu durumda ne basınca dayanıklı elbiseler, ne de yüksek ısı kalkanı kâr eder. Sözün kısası, bu iki yanlışlığın da sonucu ölümdür.

Şimdiye dek bütün astronotlar uzay yolculuğunun bu en tehlikeli son kesimini başarıyla atlatmışlardır. Tek dileğimiz, uzay yolcularının gelecekte de aynı başarıyı sürdürmeleridir.

1) Koruyucu kalkan. 2), 3), 4) Sapmaları düzeltici küçük füzeler. 5) Astronotları basınçtan koruyan özel elbise. 6) Göstergelerin bulunduğu tablo. 7) Şok önleyici. 8) Kapsülün çıkış kapısı. 9) Paraşüt dolabı. 10) Astronotları almaya gelen helikopterler.

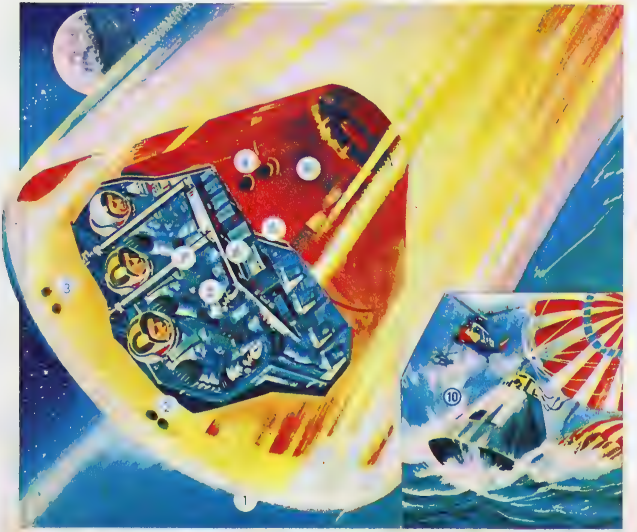

HAYVANLARI TANIYALIM

FLAMİNGO

Bugün dört cins Flamingo yaşamaktadır yeryüzünde; yalnız bunların ikisi, ötekilere göre daha yaygındır. Bunlar, İri Flamingolar ve Ufak Flamingolardır.

İriler, daha kocaman olurlar, pembeleri daha azdır; bazan Ufak Flamingolarla aynı yuvayı paylaştıkları görülür. Afrika'da 1 milyon İri Flamingo vardır yaklaşık olarak. Yani sayıca fazla değildirler.

Ufaklar, daha renkli olur. Yine Afrika'da, en aşağı 5 milyon Ufak Flamingo vardır.

Flamingolar, çamur tepeciklerinde yumurtlar, öbür kuşlar gibi kuluçkaya yatarlar. Çürütücü maddelerle dolu, üstelik taze sudan yoksun sımsıcak çamur tepelerinde nasıl kuluçkaya yatabildiklerine şaşmamak elden gelmez. Edinilen bilgilere göre, kendilerine yarayan maddeleri, özel gagalarının yardımıyla, çamurdan ve sudan süzer, onlarla beslenirler.

Afrika'da yaşayan kuşların en ilgi çekicisidir. Bir zamanlar Asya kıtasına da yayılmıştı. Keskin bakışlı, 2,5 metre boyundaki bu kuş, saydığımız özellikleri yüzünden güvenilir bir «gözcü» dür. Bunu, Afrika antilopunun yakın akrabası olmasıyla açıklayabiliriz. Devekuşu, dünyanın en iri, en hızlı «uçmayan kuşu» udur. Söy-

Tarih-öncesi çağlardan kalma bir yaratık

AKCİĞERLİ BALIK

(Cerotodus Forsteri)

Akciğerli Balığın, Avustralya'da bulunan cinsinin uzun gövdesi, iri, incecik pullarla kaplıdır. Bu cinsin tek ciğeri vardır. (oysa Afrika'da ve Güney Amerika'da yaşıyan cins, iki akciğerlidir). Daha çok Avustralya'nın Burnett ve Mary ırmaklarında görülür. Bunlar büyüdükleri zaman boyları 1 m.'yi aşar, ağırlıkları ise 9 kg.'dır. Yaşadıkları ırmak, çoğu kere, sazlıklı ve durgun akışlıdır. Akciğerli balık, sudaki oksijen yetersizliğini karşılamak için sonradan geliştirmiştir ciğerlerini. Su yüzeyine çıkıp burun delikleriyle havayı içine çeker. Bazan çamurda uykuya yatıp 4 yıl süreyle suya girmediği olur. Uyurken kuyruğuyla gözlerini örter, nemli kalabilmek için gövdesini koruyucu bir salgıyla zırhlar.

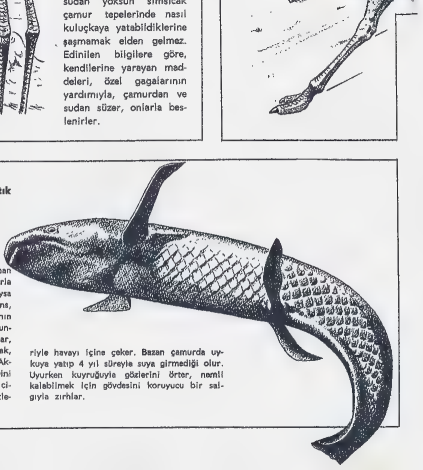

En Kocaman, En Hızlı Kuş

DEVEKUŞU

(Genus Struthio)

İendiği gibi kafasını kuma gömmez ama yere uzanıp boynunu kuma yapıştırır, böylece düşmanları onu karınca yuvası sanıp yanına yaklaşmazlar.

Şaşırtıcı bir hayvan:

ORNİTORENK

«Ornithorhynchus»

Hem sürüngen, hem memeli, hem kuş! Üstelik yaşamak için sürüyle aracı var. Yassı kuyruğu yüzerken dengeleme görevini üstleniyor, ön ayaklarındaki perdeler ise, pençelerini örtecek uzunlukta. Arka ayaklarında zehir taşımaya yarayan mızraklar var. Ornitorenk, tıpkı ördekler gibi çamurda böcek avına o da gün doğarken ve batarken çıkar. Sıcak kanlı, kürklü hayvandır Ornitorenk. Memeliler gibi emzirir, kertenkele gibi yumurtlar ve ördekler gibi avlanır.

BORNEO'LU PARAŞÜTÇÜ KURBAĞA

(Rhacophorus Nigropalmatus)

Tropikal ormanlarda yaşıyan Paraşütçü Kurbağa, havada kalmaya alışmıştır. Perdeli ayaklarını paraşüt gibi kullanıp yere yumuşak iniş yapabilmektedir. Ağaçların tepesinde tam anlamıyla karasal bir hayat sürmekte, beslenmek ve üremek için bile suya girmemektedir.

WALT DISNEY Gerçek Hayat Serüvenleri

DUMANLI HAVA

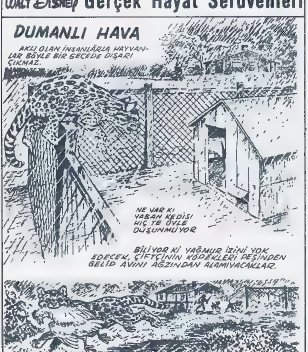

Doğan Kardeş ®

Minifare ile

(2) MİNİFARE İLE OĞLU ANİDEN YAĞMUR BASTIRINCA KIR GEZİNTİSİNDEN EVE DÖNDÜKLERİ ZAMAN KARGA

Karakargalar

LARIN GÖZÜNÜ OYMAK İÇİN ARADIKLARI CIKCIK SERÇE İLE KARŞILAŞTILAR...

BİRAZ SONRA, AĞZINDA KOCA BİR ARMUTLA AĞACIN DALLARI ARASINDAN ÇIKTI. AÇ GÖZLÜ HAYVAN!

ARMUT O KADAR BÜYÜKTÜ Kİ KARGAYI AŞAĞI DOĞRU ÇEKİYORDU.

GAAAK!

AÇ GÖZLÜ KARGA ARMUTU BIRAKMADI, CUP! DİYE GÖLE DÜŞTÜ.

...ORADA İYİ KALPLİ BİR ÖRDEK VARDI, DA, ONU KURTARDI, YOKSA BOĞULACAKTI. BU SIRADA BEN DE ORADAN KAÇTIM...

FAKAT KARGALAR PEŞİMİ BIRAKMIYORDU. BİR DERKEN ON, ONBEŞ OLMUŞ ÜZERİME GELİYORLARDI.

ŞU SERÇENİN GÖZLERİNİ OYACAĞIZ!

ÖLÜREM!

!?

BEN DE KAÇIP KAPAĞI BURAYA ATTIM!

HAYDUTLAR! ALÇAKLAR! HAİN, CANAVARLAR!

SUS ANNE DUYARLAR!

ARKADAŞ, KARDEŞİM SERÇE, BURASINI EVİN BİL. SENİ O PİS, HAİN KARA KARGALARA TESLİM ETMEYİZ. MERAK ETME!

EKSİK OLMA MİNİ FARE.

AH, O HAYDUTLAR.

BİR ÇEYREK SAAT SONRA...

YAĞMUR DA AMMA ÇOĞALDI. İÇERİYE BİLE DAMLIYOR BAKIN!

EYVAH!

BENİM YÜZÜMDEN TEDİRGİN OLDUNUZ. BEN GİDEYİM..

DELİ MİSİN SERÇE KARDEŞ, KARGALAR HEMEN YAKALAR SENİ..

İÇERİ SU DOLMAĞA BAŞLADI. KEDİMİZ BURADA BOĞULACAĞIZ. VAZİYETİMİZ ÇOK KRİTİK!

ARKASI VAR

DIKKAT! Bu sayfalarda çıkmasını istediğiniz yazı, şiir, mektup ve adres emrinize aşağıdaki adrese postalayınız:
DOĞAN KARDEŞ «Kardeşlerin Köşesi» P.K. 1146 — İSTANBUL

KARDEŞLERİN KÖŞESİ

ÇİÇEKLER

Binbir türlü çiçekler,
Gönüllerde gezerler,
Bahçeleri süslerler
Ne güzel şu çiçekler.

Her yerde bulunurlar
Parkları doldururlar
Kokuları neşe saçar
Çok güzel renkleri var.

Arılar dolaşırlar
Ballarını toplarlar
Kızlar taçlar yaparlar
Başlarına takarlar.

Çeşit çeşit çiçekler
Lâleler ve sümbüller
Pembe sarı eflâtun
Hepsinde ayrı renkler.

CELÂL KIRAN — İSTANBUL

KIŞ BABA

Geldi gine kış baba
Büründü etraf kara
Dağlar taşlar bembeyaz
Sokaklar kış, evler yaz.

Alındı odun kömür
Kuruldu hep sobalar
Patlatıldı üstünde kestaneler, mısırlar
Nineler hep söyledi çocuklara masallar

ŞEHSUVAR MATBAN
(Emirgân Ortaokulu 2. sınıf öğrencisi — İSTANBUL)

BALIKÇI

Güneş doğarken çıktı yola,
Neşeliydi yol boyunca
Bir ara verdi mola
Haydi hayırlı ola.

O gün deniz durgundu
Ailesi yoksuldu
Düşündü onları
Fırlattı ağları..

ALEV CONKBAYIR

Mektuplaşmak İsteyenler

PERVİN AKYOL: 1682. Sokak No. 15, Karşıyaka - İZMİR. **(16 yaşında. Müzik, yüzme ve edebiyattan hoşlanıyor. İngilizce ve Türkçe mektuplaşmak istiyor.)**

NECMETTİN IŞIKDAĞ : Atatürk Mah. Çiğdem Küme Sokak No. 4 - C, KARABÜK. **(15 yaşında. Müzikten hoşlanıyor. İngilizce ve Türkçe mektuplaşmak istiyor.)**

AGÂH ÖZKARA: Yahya Kemal Cad. Banka Evleri 2. Durak No. 4 - A/2, Yenimahalle - ANKARA. **(Denizden ve seyahatten hoşlanıyor.)**

BÜLENT ÖNER: Cumhuriyet Meydanı, Maliye Lojmanı No. 14/4 - ÇANAKKALE. **(14 yaşında. Kardeşlerle İngilizce mektuplaşmak istiyor.)**

KEMAL OSMANLIOĞLU : Bey Mah. Çınarlı Sokak İlyaz Çıkmazı No. 4 - GAZİANTEP. **(14 yaşında. Yüzmeyi ve müziği seviyor.)**

SİNAN KÖKSAL: Nuri Pamir Cad. Mühendis Durağı, Akel Apt. No. 25/2, Keçiören - ANKARA. **(Pul ve kartpostal biriktiriyor.)**

KİTAPLAR

Elimde okuyorum bir roman,
İçinde binbir kahraman,
Kılıç döğüştüren cirit oynayan:
Şiirleriyle meşhur Karacaoğlan...
Okudum Karacaoğlan kısmını:
Binbir çeşit şiirlerini,
Beğendim birisini,
Anladım Karacaoğlan'ın derdini.
Geçtim kitabın son kısmına,
Girdim hayaller dünyasına,
Baktım keloğlanın başına;
Tırmandım devlerin saçına.
Girdim devlerin mağarasına
Kılıcımı vurdum başına,
Öldürdüm hemen devi,
Bitirdim elimdeki eseri.

YAHİT ERDEM
(Atatürk Ortaokulu 3. sınıf öğrencisi — ELÂZIĞ).

GÜN

Bakın güzel bir gün doğuyor
Her tarafı aydınlatıyor.
Çocuklar gelip geçip,
Herkesi neşelendiriyor.

Dağlar canlı
Sular heybetli
Her taraf yemyeşil
Ne de güzeldir.

Yeni açmış çiçekler
Mis kokulu güller
Yapraklar sarı
Tabiat canlı.

ÇİĞDEM BAYULGAY — ANKARA

RÜYA

Bu gece rüyamda,
Altın taçlar başımda.
Geziyordum sarayda,
Hepsi birbirinden güzel
Arkamda nedimeler,
Saksağanlar bülbüller
Hiç durmadan şakıyor,
Bir daldan öbürüne
Ne de güzel uçuyor,
Pamuk prensesle
Oynuyordum körebe,
Uyandırdılar beni
Rüyamın en güzel yerinde.

NİLGÜN YILDIRIM — BURHANİYE

MEVSİMLER

Rüzgârlar eser,
Yapraklar düşer
Yağmurlar yağar
Gelir sonbahar.
Kışın kar yağar
Her taraf donar
Çocuklar karla oynar,
Eser rüzgârlar.
Yeşil olur çayırlar
Çiçekler açar
İnsanlar çayırlara koşar
Böylece gelir bahar.
Sıcaklar basar,
Deniz faslı başlar
İnsanlar taşınırlar
Yaz da böylece başlar.

IŞIL GÜNDOĞDU
(Şişli Terakki Lisesi İlkokul 5. sınıf öğrencisi — İSTANBUL)

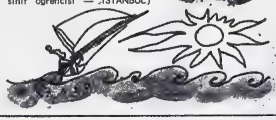

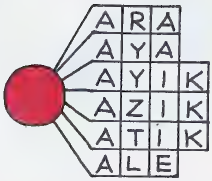

YANDAKİ DAİRENİN İÇİNE ÖYLE BİR HARF YERLEŞTİRİNİZ Kİ HER SIRADAKİ HARF DİZİLERİNİN BAŞINDA OKUNUNCA HEPSİNİ ANLAMLI KELİME HALİNE GETİRSİN.

KAÇAN FARESİ HANGİ KEDİ YAKALAYACAK? BİLİN BAKALIM

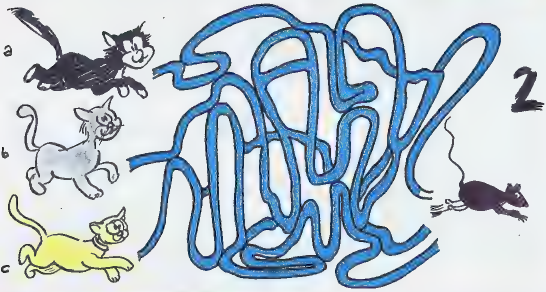

BU ON TEKNE BİRBİRİNE HİÇ BENZEMEDİKLERİ HALDE BAZI MÜŞTEREK YANLARI VAR. 1 NOLU TEKNEYE YALNIZ BİR TEK YANIYLA BENZEYEN YELKENLİLER HANGİLERİDİR.

3

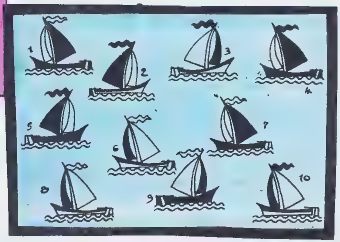

4

YUKARDAKİ ŞEYLERİN İSİMLERİNİN İLK HECELERİNİ SIRASI İLE YAN YANA YAZARSANIZ EN TANINMIŞ GEZGİNİMİZİN İSMİNİ BULURSUNUZ.

İKİ RESİM ARASINDAKİ FARKLARI BULMAKTA ARKADAŞINIZLA YARIŞ EDİN. BAKALIM EN ÇOK HATAYI KİM BULACAK.

5

BU PLAKADAN HİÇ PARÇA ZİYAN ETMEDEN T.H VE L HARFLERİNİ ELDE EDİNİZ.

6

Geçen Haftanın çözümleri

S	İ	N	A	N
A	Y	D	I	N
A	H	M	E	T
F	İ	L	İ	Z
İ	H	S	A	N

2) ÜZÜM ÜZÜME BAKARAK

3) GİRESUN=FINDIK
MISIR=NİL
PAMUK=ADANA
EDİSON=AMPUL
ÇİÇEK=TOHUM

4) a. DİŞ MACUNU
b- GEÇİŞEN 2 OTO
c = CİCİ CANIN SAĞ

5) 17

6)

DOĞUM GÜNÜ HEDİYELİ BU SAYFAMIZA KATILMAK İÇİN : Bir kâğıda adınızı, soyadınızı, doğum yer ve tarihinizi, ev adresinizi yazın. En geç doğum gününüze 1 buçuk ay kala elimize geçecek şekilde iki adet vesikalık fotoğrafla birlikte şu adrese postalayınız: **«DOĞAN KARDEŞ — Bu Hafta Doğan Kardeşler Köşesi — P.K. . 1146 İSTANBUL»**

bu hafta Doğan Kardeşler

H. Cihan Demirel
Aydın 4.12.55

Serhat Bilgin
İstanbul 4.12.56

Mustafa Alpay
Konya 1.12.59

★Nazlı Arslan
Zonguldak 1.12.57

★E. Kumaşçıoğlu
Bitlis 3.12.55

★Pınar Çelikez
Söke 5.12.60

★Ö. Sinan Tamer
Maraş 7.12.57

★N. Kemal Kuran
Antalya 2.12.54

Binnur Atalan
Diyarbakır 3.12.58

Ali Hayırlıoğlu
Konya 1.12.57

★Aktan Akan
Ankara 2.12.57

Levent Ener
Bingöl 7.12.62

Nilgün Ünsal
İstanbul 1.12.54

Hasan Doğan
İstanbul 2.12.58

Metin Girgin
Lâdik 1.12.58

★Sadık Saruhan
Rize 2.12.57

★Uğur Kemal Akiz
Erzurum 4.12.59

Serpil Yücel
Malkara 1.12.59

Tanju Turgal
Kayseri 3.12.57

★Özlen Aysever
İstanbul 3.12.60

Handan Dağlı
Ankara 4.12.62

Neşat Bostan
Trabzon 4.12.62

★Mustafa Aydoğdu
Ankara 7.12.57

Mehmet Özbayburtlu
Kayseri 2.12.57

Doğan Kardeş
HAFTALIK ÇOCUK DERGİSİ

Pazartesi günleri çıkar.

1 Aralık 1969

Sayı: 32 Sıra No. 724

Yıl : 24 Cilt : 2

Sahibi :

KÂZIM TAŞKENT

Yazı İşleri Müdürü :

SEZAİ SOLELLİ

Yazı İşleri ve İdare :

Divanyolu, Türbedar Sokak 22 İSTANBUL ★ Doğan Kardeş P.K. 1146 - İSTANBUL ★ Telefon: 27 95 10 (Santral) ★ Dağıtım ve Abone: Bateş Bayilik Teşkilâtı Cağaloğlu Molla Fenâri Sokak 1 - İSTANBUL.

ABONE ŞARTLARI :

Yıllık: **40 TL.** ★ Altı aylık: **20 TL.** ★ Yurt dışı yıllık: **55 TL.** ★ Yurt dışı altı aylık: **27,50 TL.** ★ Yurt dışı uçak yıllık: **86 TL.** ★ Yurt dışı uçak altı aylık: **43 TL.** ★ **Adres değişikliği için 50 kuruşluk posta pulu gönderilmelidir** ★ **YAPI ve KREDİ BANKASI'nın bütün şube ve ajanslarından abone kaydolunabilir.**

İLÂN TARİFESİ

Siyah - Beyaz :		Çok renkli :	
Tam sayfa	**1500 TL.**	**Tam sayfa**	**2500 TL.**
Yarım sayfa	**800 TL.**	**Yarım sayfa**	**1500 TL.**

DİZİLDİĞİ YER : **Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş.**

BASILDIĞI YER : **Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş.**

Doğan Kardeş Dergisi ve Kitapları YAPI ve KREDİ BANKASI'nın kültür hizmetlerinden biridir.

SİZİN DE
BAŞUCUNUZDA
BİR KUMBARANIZ VAR MI?

Harçlıklarınızdan biriktireceğiniz
paralar sizlere şimdiden güzel
gelecekler hazırlar.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Daima en iyi hizmet

Y 319
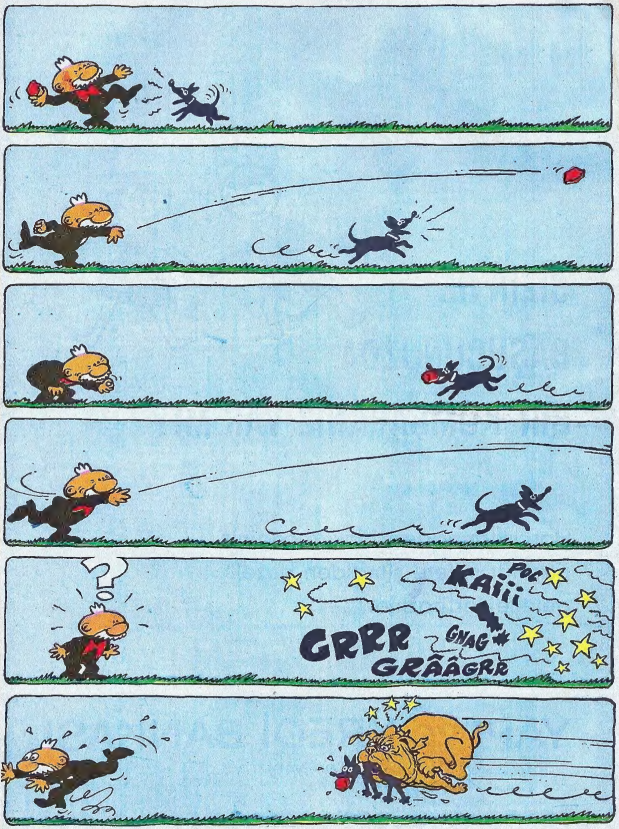
Profesör OKURYAZAR